Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Lakivaliokunta | 20.5.2026

Asia: U 14/2024 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta direktiiviksi lapsiin kohdistuvan seksuaaliväkivallan ja seksuaalisen riiston sekä lapsiin kohdistuvaa seksuaaliväkivaltaa todistavan materiaalin torjumisesta ja neuvoston puitepäätöksen 2004/68/JHA korvaamisesta täydentävä jatkokirjelmä

Työ- ja elinkeinoministeriön lausunto,
Päivi Kantanen, neuvotteleva virkamies

Työ- ja elinkeinoministeriö (TEM) lausuu ehdotuksen 12 artiklasta, jonka mukaan rikostausta tulisi selvittää lasten kanssa työskentelevien osalta heti työsuhteeseen otettaessa.

Rikostaustan pakollinen selvittäminen heti palvelussuhteen alusta lukien voi johtaa kunnissa lakisääteisten palvelujen ja tehtävien hoitamisen vaikeutumiseen ja siihen, että lain mukaisten palvelujen tarjontaa voidaan joutua rajoittamaan tilanteissa, joissa sijaista ei voida palkata, koska rikosrekisteriote ei ole saatavissa välittömästi.

Valtioneuvosto katsoo, että rikostaustan selvittäminen rekrytoitaessa henkilö työhön tai vapaaehtoistoimintaan lasten kanssa on yksi tärkeä keino, jolla lapsia voidaan suojella. TEM tukee valtioneuvoston kantaa.

Direktiivin neuvotteluissa viimeisimmän asiakirjan johdantolausekkeessa 50 käsitellään tilanteita, jossa rikostaustan selvittämisvelvoite ei tulisi sovellettavaksi ja tuotu esille mitä välitön ja suora ”direct and regular” kontakti ja toimintaa tarkoittaa. Sillä tarkoitetaan tilannetta, jossa yksilöt ovat vuorovaikutuksessa lasten kanssa järjestelmällisessä ja jatkuvassa vuorovaikutuksessa, eikä siihen katsota kuuluvan satunnaisia toimintoja, kuten epäsäännöllisiä, lyhytaikaisia tai kertaluonteisia tilanteita, joissa kontaktit ovat vähäisiä tai ennakoimattomia.

Johdantolausekkeessa 50 todettuna”*in a structured, ongoing capasity, and does not include occasional activites, such as sporadic, short-term, or one-off events with limited or unpredictabe contacts”.*
Lisäksi viimeisimmän asiakirjan johdanto-osassa tuodaan esille, että suora ja säännöllinen yhteys tulisi määritellä kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Oikeusvarmuuden kannalta olisi selkeämpää saada kirjaus itse artiklatekstiin.

Jakelu	Eduskunta, Lakivaliokunta
TIEDOKSI	SÄKE, TEM Kimmo Ruth, TEM Jan Hjelt, TEM Nico Steiner, TEM Jaakko Aromaa, TEM